

شیفتگان دنباله‌دارها این شب‌ها خواب ندارند

اگر شیفته رصد دنباله‌دارها با آن نماهای حیرت‌انگیز از دم و گیسویشان در آسمان شب هستید، این شب‌ها فرصت خوبی برای رصد دو دنباله‌دار زیبای ژاکس و اوکایمدن (Oukameden) است.

اگر شیفته رصد دنباله‌دارها با آن نماهای حیرت‌انگیز از دم و گیسویشان در آسمان شب هستید، این شب‌ها فرصت خوبی برای رصد دو دنباله‌دار زیبای ژاکس و اوکایمدن (Oukameden) است.

کریستوا ژاکس (Cristvo Jacques) و رصدخانه جنوبی برای جستجوی سیارک های نزدیک زمین (SONEAR) بیست و دوم اسفند 92 دنباله دار ژاکس (C / 2014 E2) را کشف کردند. منشأ این دنباله دار ابر اورت است؛ در این ابر هزاران قطعه سنگ کوچک و بزرگ یخ پوش از ابعاد چندسانتی متری تا چندکیلومتری در دوردست های منظومه شمسی در حال گردش به دور خورشید هستند و گهگاهی برخی از آنها تحت تاثیر گرانش خورشید و سیاره مشتری از مسیر عادی خود منحرف می شوند و در مداری هذلولی به طرف خورشید کشیده می شوند تا یک بار به نزدیک ترین فاصله از خورشید برسند و نمای حیرت انگیزی در آسمان برای زمینیان به نمایش بگذارند.

درحالی که زمین یک سال و پلوتون حدود 248 سال طول می کشد تا یک بار به گرد خورشید بگردند، بررسی ها نشان می دهد دنباله دار ژاکس به 20 هزار سال زمان نیاز دارد تا یک بار به دور خورشید بگردد. دنباله دار ژاکس در یازدهم تیر به نزدیک ترین فاصله از خورشید رسید و تا آن موقع پیوسته پرنورتر می شد. گرما و فشار تابش خورشیدی به همراه نزدیک شدنش به زمین موجب شد تا سر گرد و دُمی بلند در آخرین عکس هایی که از این دنباله دار گرفته شده مشاهده شود.

این دنباله دار ماه گذشته پیش از طلوع خورشید در صورت های فلکی ثور و ارابه ران دیده می شد. اما حالا با جابه جایی‌اش در زمینه ستاره ها به محدوده صورت های فلکی ذات الکرسی و قیفاووس رسیده و از این رو در نیمه شب قابل مشاهده است. در حال حاضر حتی با دوربین دوچشمی شکاری 10×50 هم شبیه به لکه ای محو و کوچک دیده می شود. البته مسلماً در زمان رصد اگر از تلسکوپ بزرگ تری استفاده کنیم، می توانیم امیدوار باشیم که جزئیات بیشتری ببینیم و حتی اندکی از رنگ سبز دنباله دار که ناشی از گازهای متصاعد شده سیانوزن است در گیسو و بخش های ابتدایی دم دنباله دار تشخیص دهیم. پیش بینی ها نشان می دهد هرچند دنباله دار ژاکس در حال دورشدن از خورشید است، تا اواسط شهریور درخشش دنباله دار در همین حد فعلی که با ابزارهای کوچک رصدی قابل مشاهده است حفظ خواهد شد و در ششم شهریور از نزدیک ترین فاصله اش از زمین که حدود 3 / 84 میلیون کیلومتر است خواهد گذشت.

در سحرگاه خواهید دید که دنباله دار اوکایمدن (C / 2013 V5) نیز در حال ارتفاع گرفتن از افق پیش از طلوع خورشید است و به نظر می رسد تا اواخر شهریور به بیشترین درخشندگی پیش بینی شده اش برسد. اوکایمدن، نام رصدخانه ای در کشور مغرب و نزدیک شهر مراکش است که محل کشف این دنباله دار نوامبر سال گذشته بود. منشأ این دنباله دار نیز همچون دنباله دار ژاکس ابر اورت است. برای دیدن دنباله دار اوکایمدن به تلسکوپی بزرگ در آسمانی تاریک نیاز دارید. باید سحرخیز باشید و حدود دو ساعت پیش از طلوع خورشید با استفاده از اطلس آسمان و نقشه هایی در اینترنت که موقعیت دنباله دار اوکایمدن در آن ثبت شده دست به کار جستجویش در صورت فلکی تکشاخ شوید. (ضمیمه سب)

کاظم کوکرم